

Sygn. akt III KRS 201/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Beata Gudowska (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania J. K.

z udziałem W. U.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr .../2013 z dnia [...] 2013 r. w w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego, ogłoszonym w Monitorze Polskim [...], po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 czerwca 2013 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Uchwałą nr .../2013 z dnia ...2013 r. Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na ogłoszonym jako wolne w Monitorze Polskim [...], stanowisku sędziego Sądu Rejonowego, W. U.(punkt I.1.), nieprzedstawieniu

Prezydentowi RP takiego wniosku odnośnie do dwudziestu dwu innych kandydatur (punkt I.2), a także o umorzeniu postępowania kwalifikacyjnego wobec trzech kandydatów (punkt II). Uchwałę poprzedziło posiedzenie zespołu Krajowej Rady Sądownictwa, który w jawnym głosowaniu w dniu ... 2013 r. trzema głosami „za” postanowił rekomendować kandydaturę W. U. z pierwszego miejsca na liście rekomendacyjnej na jedno wolne stanowisko w sądzie Rejonowym oraz prokuratora J. B. z drugiego miejsca na liście rekomendacyjnej na jedno wolne stanowisko sędziowskie w tym Sądzie. Zespół kierował się dojrzałością, doświadczeniem życiowym, dużym i wszechstronnym doświadczeniem zawodowym rekomendowanych kandydatów, ich długoletnim stażem pracy w wymiarze sprawiedliwości, jak też pozytywnym zaprezentowaniem się podczas przeprowadzonego w dniach 9 i 10 stycznia 2013 r. przesłuchania kandydatów w formie wideokonferencji. W ocenie zespołu, rekomendowani kandydaci prezentują ugruntowaną wiedzę z zakresu prawa, także starają się na bieżąco podnosić swoje kwalifikacje zawodowe. Pozostałe kandydatury zespół uznał za dobre, jednak nie wyróżniające się w tak znaczący sposób.

Te argumenty spowodowały, że w czasie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 11 stycznia 2013 r. za kandydaturą W. U. oddano 19 głosów „za” i żadnego głosu „przeciw” (dwa członków Rady wstrzymało się od głosu), udzielając tej kandydaturze zdecydowanego poparcia.

Od podjętej uchwały asystent sędziego J. K., którego kandydatura nie została poparta i która - jak pozostałe - nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów, a w rzeczywistości nie uzyskała w ogóle poparcia, wniósł odwołanie w części dotyczącej rozstrzygnięć w punkcie I podpunkt 1 i 2. Wnosząc o uchylenie uchwały i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania, zarzucił naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 60 Konstytucji RP oraz art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714) przez sprzeczną z prawem, dowolną oraz sprzeczną ze zgromadzonym materiałem ocenę jego kandydatury na stanowisko sędziego, bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia wszelkich okoliczności sprawy na podstawie udostępnionej dokumentacji, pominięcie dobrej oceny uzyskanej przez niego z

egzaminu sędziowskiego, korzystnej opinii kolegium właściwego sądu oraz niepodanie i niewyjaśnienie motywów decyzji dotyczącej każdego z kandydatów, także tych, którym odmówiono poparcia.

Odwołujący się dokonał porównania własnych kwalifikacji z zawartymi w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały informacjami dotyczącymi osoby rekomendowanego W. U. i ocenił, że obaj, jako kandydaci, uzyskali bardzo dobre oceny przydatności na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego od sędziów wizytatorów Sądu Okręgowego w P., pozytywne opinie kolegium oraz wysokie oceny zgromadzenia ogólnego sędziów tego Sądu; obaj mają bardzo dobre oceny ukończenia wyższych studiów prawniczych, również obaj uzupełniają swoje doświadczenie zawodowe na licznych szkoleniach. W. U. ma - w ocenie skarżącego - tylko dłuższe doświadczenie zawodowe, lecz jest ono mniej wszechstronne.

Skarżący zauważył, że jest o trzy lata młodszy od rekomendowanego kandydata, więc jego staż zawodowy jest krótszy, jednak swój czas pracy w zawodzie prawnika, rozpoczętej już podczas studiów stacjonarnych i kontynuowanej w trakcie odbywania pozaetatowej aplikacji sądowej oraz niezwłocznie po zdaniu egzaminu sędziowskiego, wykorzystał bardziej efektywnie. Podkreślił, że W. U. wskazał na zatrudnienie u jednego tylko pracodawcy, a on pracował u pięciu – w trzech spółkach prawa handlowego oraz dwóch sądach powszechnych, co pozwoliło na nabycie doświadczenia w różnych dziedzinach prawa (leasing, prawo cywilne w bankowości, ubezpieczenia majątkowe, egzekucja cywilnych świadczeń pieniężnych, prawo spółek handlowych), a jako asystent sędziego był zatrudniony w różnych wydziałach sądów (pracy i ubezpieczeń społecznych, grodzkim, cywilnym, ksiąg wieczystych oraz karnym). Opinie i rekomendacje uzyskał od prawników wykonujących od wielu lat swój zawód - sędziego Sądu Rejonowego w W. M. M., radcy prawnego E. K., dyrektora biura prawnego Banku [...] w W., dr H. G., promotora pracy magisterskiej skarżącego, radcy prawnego A. M., dyrektora departamentu prawnego "D.", Towarzystwa Ubezpieczeń Ochrony Prawnej w W. oraz sędziego J. K., przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w R. Skarżący podkreślił, że uzyskał tylko nieznacznie niższe poparcie środowiska sędziowskiego od wybranego kandydata.

W ocenie skarżącego treść uzasadnienia uchwały nr .../2013 nie wyjaśnia, dlaczego jego oceny uzyskane z ukończenia studiów prawniczych oraz z egzaminu sędziowskiego, a także liczba głosów „za” uzyskanych na posiedzeniu kolegium Sądu Okręgowego w P. nie zostały wzięte pod uwagę przez zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa. Zwrócił uwagę na „automatyczne” zaakceptowanie przez Radę stanowiska zespołu podczas głosowania na posiedzeniu w dniu 11 stycznia 2013 r., bowiem tylko W. U. uzyskał 19 głosów „za”, prokurator J. B. otrzymał jeden głos „za”, natomiast na pozostałych kandydatów - w tym skarżącego - nie oddano ani jednego głosu poparcia. W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały nie wskazano, jak zaprezentował się on podczas rozmowy z zespołem członków Krajowej Rady Sądownictwa, co – jego zdaniem – uniemożliwia Sądowi Najwyższemu ocenę zgodności z prawem zaskarżonej uchwały ze względu na niewskazanie kryteriów, którymi kierował się zespół, zajmując stanowisko, według którego nie skarżący, a inny kandydat zaprezentował się najlepiej. Zdaniem skarżącego, niewystarczające jest lakoniczne stwierdzenie w uzasadnieniu uchwały, że pozostałe kandydaty zespół uznał za dobre, jednak niewyróżniające się w taki sposób, jak rekomendowane osoby.

W odpowiedzi na odwołanie Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa stwierdził, że odwołanie J. K. powinno być w całości oddalone, gdyż uchwała, od której zostało wniesione, zapadła w ramach przysługujących Krajowej Radzie Sądownictwa kompetencji, według prawidłowo poczynionych ustaleń i zgodnie z prawem.

Odpowiedź na odwołanie J. K., asystenta sędziego w Sądzie Rejonowym w R., złożył także W. U., asystent sędziego w Sądzie Okręgowym w P. Wniósł o oddalenie odwołania i wskazał, że Krajowa Rada Sądownictwa, podejmując zaskarżoną uchwałę, nie naruszyła wskazanych w odwołaniu przepisów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postępowanie przed Krajową Radą Sądownictwa mające na celu wyłonienie z licznej grupy kandydatów spełniających bez wyjątku kryteria obywatelstwa i korzystania z pełni praw publicznych, a w związku z tym mających prawo dostępu

do służby publicznej na jednakowych zasadach (art. 60 Konstytucji) ma charakter konkursu. Wielość kandydatów i wielość kryteriów, z uwzględnieniem – jako podstawowych – ich kwalifikacji zawodowych i cech osobowości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2012 r., III KRS 17/12, niepubl., postanowienie z dnia 22 maja 2012 r., III KRS 14/12, niepubl.) wymaga podejmowania przez Radę uchwał w sprawach indywidualnych po wszechstronnym rozważeniu sprawy (art. 33 ust. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa). Jak stanowi art. 37 ust. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, Rada rozpatruje i ocenia wszystkie zgłoszone kandydaty łącznie. Ma to takie znaczenie, że wyłonienie kandydata, który ma zostać przedstawiony do nominacji sędziowskiej nie ma cech bezpośredniej rywalizacji poszczególnych kandydatów między sobą. Nie chodzi o szczegółowe porównanie każdego z każdym, tak żeby ważone były cechy kandydata przedstawionego każdego z tych, którzy nie przeszli procedury z pozytywnym skutkiem. W takim przypadku stanowisko Rady odzwierciedla sumę wielu cech każdego z kandydatów dającą obraz jednego, jako "najlepszego" ze wszystkich. W takim wypadku poszczególne cechy "gorszych" kandydatów nie są eksponowane i tylko subiektywnie wynik głosowania Rady może być oceniany jako ich przegrana.

Głosowania Rady poprzedza szczegółowa ocena kandydatów czyniona przez członków zespołu, który przyjmuje stanowisko bezwzględnie większością głosów w obecności wszystkich swoich członków. Stanowisko zespołu przygotowujące do rozpatrzenia i oceny na posiedzeniu Rady kandydatów na stanowiska sędziowskie jest uzasadniane, a posiedzenia zespołu w tych sprawach są protokołowane. Ocena kandydatów przygotowanych przez zespół przed odjęciem zaskarżonej uchwały uwzględniała kwalifikacje kandydatów, posiadane doświadczenie zawodowe, opinie wizytacyjne i służbowe na temat ich pracy, wielkość uzyskanego poparcia środowiska sędziowskiego, a także oceny na dyplomie ukończenia studiów wyższych i egzaminie zawodowym. Należy jednak pamiętać, że ocenę zespołu weryfikuje w głosowaniu Rada i nie ocena zespołu, lecz wynik głosowania wyraża stanowisko Rady. Krajowa Rada Sądownictwa, jako organ kolegialny, wyraża swoje stanowisko w głosowaniu, bez obowiązku przedstawiania motywów, jakimi kierowali się przy oddawaniu głosów jej

poszczególni członkowie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., III KRS 13/11, niepubl.). Oddanie wszystkich głosów członków Rady na jednego kandydata rekomendowanego przez zespół dowodzi trafności oceny zespołu.

Przedmiotem ochrony i celem postępowania odwoławczego toczącego się przed Sądem Najwyższym jest kontrola zgodności uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z prawem. Sąd Najwyższy bada przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur. Do tych należy uregulowane w art. 31, 34 i 35 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa postępowanie zespołu Rady i unormowane w art. 34 i 37 tej ustawy postępowanie Rady *in pleno*. Uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia (art. 42 ust. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa). Uwzględniając kognicję Sądu Najwyższego zakreśloną w art. 13 ust. 2 ustawy o KRS, nieobejmującą merytorycznej oceny sprawy rozstrzygniętej w uchwale (por. pkt 5 uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 maja 2008 r., SK 57/06, OTK–ZU 2008 nr 4A, poz. 63 i ugruntowane w tej kwestii stanowisko Sądu Najwyższego), decyzję Rady uzasadnia wystarczająco wymienienie wyróżniających cech pozytywnych kandydata rekomendowanego do nominacji i ogólne wskazanie, że pozostali – traktowani łącznie – takich cech nie wykazywali. Jeżeli Rada nie głosuje negatywnie, czyli podejmuje uchwałę o przedstawieniu kandydata do nominacji sędziowskiej, nie musi wskazywać racji, którymi kierowała się decydując o nieoddaniu głosów za każdym z innych kandydatów. Sąd Najwyższy nie weryfikuje wyboru, jeżeli nie wynika on z błędnego ustalenia stanu faktycznego lub naruszenia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 sierpnia 2010 r., III KRS 6/10, OSNP 2012 nr 1-2, poz. 25).

W wyroku z dnia 12 czerwca 2012 r., III KRS 15/12 (niepubl.) Sąd Najwyższy wyraził ściślej trafny i podzielany przez skład orzekający w niniejszej sprawie pogląd, że niezaprezentowanie w uzasadnieniu uchwały szczegółowej charakterystyki kandydatów, których Rada postanowiła nie przedstawić Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziego nie narusza art. 42 ust. 1 w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Uwzględniając, że podstawę odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa do Sądu Najwyższego stanowi – stosownie do art. 44 ust. 1 ustawy o

Krajowej Radzie Sądownictwa – sprzeczność uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z prawem, należało zarzuty podniesione w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw (por. art. 44 ust. 3 tej ustawy w związku art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.) uznać za nieuzasadnione, a odnoszenie się do zgromadzonego materiału, który był podstawą oceny kandydata rekomendowanego przez zespół a następnie wybranego przez Radę, przez porównanie z cechami osoby, której Rada nie udzieliła rekomendacji, za niedopuszczalne, jako wkroczenie w sferę władztwa przypisanego wyłącznie Radzie. Gwarancja ochrony sądowej nie obejmuje oceny kwalifikacji i wiarygodności kandydata do urzędu sędziego, lecz zachowanie konstytucyjnej gwarancji dostępu do służby publicznej według przejrzystych i weryfikowalnych kryteriów doboru kandydatów.

Sąd Najwyższy, nie stwierdziwszy wadliwości postępowania przeprowadzonego przez Radę przy podjęciu zaskarżonej uchwały, a w szczególności, by Rada posłużyła się innymi, ostrzejszymi lub łagodniejszymi kryteriami w ocenie któregośkolwiek z kandydatów do urzędu sędziowskiego, orzekł jak w sentencji (art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa) oddaliwszy odwołanie.